

Diarienummer: KS 2025-1619

Försvarsdepartementet,
fo.remissvar@regeringskansliet.se,
rickard.astrom@regeringskansliet.se

Yttrande *En veterangård för vila och återhämtning,* *Fö2024/01914*

Svenska kyrkan har granskat promemorian utifrån Svenska kyrkans ansvar för den militära själavården. Svenska kyrkan har även som civilsamhällesorganisation och trossamfund en särskild ställning genom lagen om Svenska kyrkan (1998:1591) och specifika författningsreglerade skyldigheter vid beredskap.

Svenska kyrkan bidrar vidare till Sveriges beredskap och resiliens genom bland annat medmänskligt stöd, själavård och ceremonier vilket upprätthåller den existentiella hälsan. Svenska kyrkan har lång erfarenhet av att möta människors existentiella frågor och ge stöd vid livets början och slut.

Svenska kyrkans yttrande:

1. Svenska kyrkan *välkomnar* initiativ till stöd för veteraner
2. Svenska kyrkan *stödjer* uppfattningen om att inte definiera veteran alltför snävt, då det kan leda till att behovande hamnar utanför möjligheten att få hjälp, utifrån enbart administrativa grunder
3. Svenska kyrkan *efterlyser vidare diskussion* om vilken roll Svenska kyrkans militära själavårdare bör ha i relation till en veterangård, samt vilka förväntningar och behov som finns i relation till den lokala församlingen
4. Svenska kyrkan *inbjuder till samverkan* kring möjliga lokaler för en veterangård.

Utveckling av Svenska kyrkans synpunkter

Vila och återhämtning

Svenska kyrkan anser att det är positivt att erbjuda veteraner återhämtning och vila. Även om många som deltagit i insatser i Sveriges namn mår bra, kan stöd för återhämtning och vila göra stor skillnad för de som har traumatiska upplevelser att bearbeta.

Definitionen av begreppet veteran

Med hänsyn till den pågående totalförsvarsplaneringen, där ett militärt angrepp på Sverige inte ska uteslutas, vore det lämpligt att inte heller avgränsa veteranbegreppet till personer som agerat i internationell tjänst, utan även inkludera insatser på svensk mark och i Natos tjänst.

Svenska kyrkan menar att definitionen av veteran inte får göras alltför snävt, så att personer som gjort insatser för Sverige av administrativa anledningar nekas välbehövlig vila och rekreation. Svenska kyrkan välkomnar därför Förvarsministrarnas uttalande vid Veterankonferensen på Karlberg den 14 november om att veteranbegreppet behöver vidgas.

Militära själavårdare och den lokala församlingen

Både i utlandsmissioner och i Försvarsmakten i övrigt står militära själavårdare för existentiellt stöd och ceremonier. För veteraner i återträff kan närvaro av just den fältpräst som de redan har en relation till vara till stort stöd vid samtal och återupplevande av traumatiska minnen. Svenska kyrkan ser positivt på deltagande av fältpräster, men önskar en diskussion om förväntningar och förutsättningar. Svenska kyrkan är en territoriell kyrka, vilket innebär att församlingarna (likt kommuner) har ett geografiskt områdesansvar. En veterangård skulle således ligga inom en befintlig församlings upptagningsområde. Svenska kyrkan önskar därför en diskussion om vilka förväntningar som kan komma att ställas på den lokala församlingen, särskilt i de fall som en tidigare fältpräst inte är tillgänglig.

Svenska kyrkans lokaler, stiftsgårdar

Svenska kyrkan finns över hela landet, och har lokaler som skulle kunna användas för en veterangård. Det finns idag en övertalighet bland Svenska kyrkans fastighetsbestånd, och en samverkan skulle kunna omfatta både ett övertagande av lokaler och en samverkan kring verksamhet. Svenska kyrkan vill därför bjuda in till vidare diskussion om lokaler för placering av en veterangård.

Uppsala det datum som framgår av våra elektroniska signaturer

Camilla Asp
Generalsekreterare

Erika Brundin
Utvecklingschef